

FNV Vrouw

Postbus 8576, 1005 AN Amsterdam

Tel: 020-5816398

post@fnvvrouw.nl

www.fnvvrouw.nl

**Minder gaan werken?
Of stoppen misschien?**

Minder werken. Of stoppen, misschien?

Je loopt met het idee rond om minder te gaan werken.

Misschien overweeg je zelfs om helemaal te stoppen.

Dat kan verschillende redenen hebben.

Je bent constant moe.

Je hebt niet genoeg tijd voor de kinderen.

Je partner verdient genoeg, en je wordt tureluurs van de hele dag maar regelen.

Je wilt meer leuke dingen doen, meer tijd hebben voor sociale contacten bijvoorbeeld.

Je omgeving, partner, ouders of anderen hebben zorg nodig.

Of je loopt al een tijd met allerlei gezondheidsklachten en het werken wordt je te zwaar.

Alvorens een besluit te nemen, moet je op een rij zetten wat dat voor jou gaat betekenen.

Bepaal eerst wat de gevolgen zijn van het inleveren van uren of zelfs geheel stoppen met werken.

Denk er ook over na hoe het met jou verder moet, als eventueel (het inkomen van) je partner zou wegvallen. Regel de financiële zaken die nodig zijn om dat op te vangen.

Vrouwen worden eerder onder druk gezet om minder te gaan werken dan mannen. Bij een man zal een werkgever het niet in zijn hoofd halen om hem te vragen minder te gaan werken.

Laat je in geen geval zomaar door anderen overhalen om minder te gaan werken. Werkgevers en collega's of wellicht de sociale omgeving willen nog wel een druk op je uitoefenen om je tot een keuze te dwingen die hun het beste uitkomt.

In deze brochure kun je lezen wat voor jou de financiële gevolgen zijn als je minder gaat werken of (tijdelijk) stopt met werken.

Minder werken. De gevolgen.

Minder werken en salaris.

Als je minder uren gaat werken lever je uiteraard salaris in. Verreweg de meeste vrouwen hebben een partner die meer verdient dan zij. Mede daarom maken vrouwen eerder de keuze om uren in te leveren dan andersom.

Als je uren inlevert, betekent dit niet alleen een direct inkomensverlies. Je hebt dan ook een verminderde pensioenopbouw en minder kans op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dit geldt zeker als je, doordat je in deeltijd gaat werken, een lagere functie moet aanvaarden.

Minder werken en arbeidsongeschiktheid.

De arbeidsongeschiktheidsuitkering, zoals de WIA voor werknemers. De WAZ voor zelfstandigen en de WAJONG voor

jongeren, wordt berekend naar het inkomensverlies dat je lijdt doordat je door ziekte of gebrek niet meer kan verdienen wat je voorheen verdiende.

Hoe minder je verdient, des te kleiner is dus de kans dat je door ziekte inkomensverlies lijdt.

Wat je verdiende of zou kunnen verdienen voordat je arbeidsongeschikt werd is je verdiencapaciteit. Wat je nog kan verdienen in een andere functie met je beperkingen is je restcapaciteit. Je arbeidsongeschiktheidspercentage wordt berekend naar aanleiding van dit verschil.

Bij de berekening van het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt uitgegaan van het uurloon. Voor je verdiencapaciteit maakt het niet uit of je volledig of in deeltijd werkt. Voor je restcapaciteit wel. Deze wordt berekend naar wat je nog kan verdienen, rekening houdend met het aantal uren dat je nog kan werken. Kun je bijvoorbeeld nog maar halve dagen werken dan wordt je restcapaciteit gehalveerd. Het aantal uren dat je daadwerkelijk kunt werken, wordt vergeleken met het aantal uren dat je al werkte. Voor deeltijdwerkers is dit nadelig. Als je voor je arbeidsongeschiktheid al halve dagen werkte, betekent dit dat je restcapaciteit niet wordt gehalveerd, maar hetzelfde blijft. Daardoor krijg je als deeltijdwerker al gauw een lager arbeidsongeschiktheidspercentage toebedeeld.

Minder werken en pensioen.

Minder werken heeft ook consequenties voor je pensioenopbouw.

Uiteraard ga je, als je minder verdient, ook minder pensioen opbouwen. Je zult dus na je 65ste een lager inkomen hebben. Als je partner een goed pensioen opbouwt, heeft dit wellicht niet al te veel financiële consequenties. Maar wat gebeurt er als je er alleen voor komt te staan?

Zie www.vrouwenpensioen.nl en www.pensioenkijker.nl voor meer informatie.

Echtscheiding.

Door de Wet Pensioenverdeling bij Echtscheiding heb je bij echtscheiding in ieder geval recht op de helft van het pensioen van je partner dat tijdens de huwelijkse jaren is opgebouwd. Maar vanaf het moment van echtscheiding wordt dit pensioen niet meer aangepast aan eventuele carrièresprongen. En loonsverhogingen van je partner tellen niet meer mee. Je eigen pensioen wordt uiteraard ook gedeeld. Je partner heeft dezelfde rechten als jij.

Overlijden partner.

Als je partner overlijdt, heb je recht op nabestaanden- of partnerpensioen. Niet alle pensioenregelingen hebben een riantere regeling voor het nabestaandenpensioen. Bovendien is dit pensioen nooit meer dan 70 procent van het ouderdompensioen.

Minder werken en carrière.

In veel beroepen worden 'kleine deeltijders' benadeeld als het om hogere functies gaat. Veel vrouwen die uren inleveren, moeten daarmee tevens een lagere functie aanvaarden. Of je maakt geen carrière meer. Ook dit heeft uiteraard consequenties voor je inkomen en daarmee voor je pensioenopbouw en eventuele arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Voor je pensioenopbouw is je uurloon van groot belang. Het pensioen gaat uit van een franchise die gebaseerd is op de AOW, die weer is afgeleid van het minimumloon.

Daarom bouw je verhoudingsgewijs veel minder pensioen op naarmate je een lager uurloon hebt. De franchise wordt wel aangepast aan je formatie. Daardoor bouw je toch pensioen op, ook als zou je met een deeltijdbaan onder het minimumloon uitkomen.

Stoppen met werken. De gevolgen

Als je helemaal stopt met werken ben je niet meer verzekerd voor de werknemersverzekeringen. Dit betekent uiteraard geen arbeidsongeschiktheidsuitkering meer en ook geen WW.

Ontslag nemen en pensioen.

Op het moment dat je ontslag neemt, houdt je pensioenopbouw op. Hierdoor creëer je een pensioengat. Een volledig pensioen wordt in 40 jaar opgebouwd. Stel je hebt 20 jaar gewerkt. Dan krijg je na je 65ste jaar maar een half pensioen. Op het moment dat je stopt met werken, groeit je pensioen niet meer mee. Je pensioen wordt nog wel geïndexeerd (aan de waardeinstijgingen van het geld aangepast), maar je krijgt geen loonsverhogingen meer. Als je over 20 jaar met pensioen gaat, is je pensioen dan toch minder waard.

Echtscheiding.

Door de Wet Pensioenverdeling bij Echtscheiding, heb je in ieder geval recht op de helft van het pensioen van je partner dat tijdens de huwelijkse jaren is opgebouwd, als jullie uit elkaar gaan. Zie verder bij 'minder werken'.

Overlijden.

Bij overlijden van de partner heb je recht op nabestaandenpensioen. Niet alle pensioenregelingen hebben een riante regeling voor het nabestaandenpensioen en bovendien is dit pensioen nooit meer dan 70 procent van het ouderdomspensioen.

Bij pensioenuitkeringen wordt altijd rekening gehouden met een wettelijk basisbedrag. Als je 65 jaar bent of ouder is dat de AOW. Dat geldt ook voor het nabestaandenpensioen.

Daarvan is de basis de ANW.

Je krijgt nog maar onder bepaalde voorwaarden een ANW-uitkering. Als je partner overlijdt, heb je recht op een ANW-uitkering tot je jongste kind 18 jaar wordt. Daarnaast vervalt dit recht en kom je zonder eigen inkomen in de bijstand. Dit betekent nogal wat voor een eventueel eigen huis.

Bovendien wordt het nabestaandenpensioen van je echtgenoot met de bijstand verrekend. Het absolute minimum en sollicitatieplicht is wat je dan te wachten staat. Zou later blijken dat je arbeidsongeschikt bent, dan heb je geen recht op een WAO-uitkering. Je blijft in de bijstand en wordt, afhankelijk van je arbeidsongeschiktheidspercentage, geheel of gedeeltelijk gevrijwaard van de sollicitatieplicht.

Pure armoede in ieder geval tot je 65ste jaar. Alleen als je bij overlijden van je partner arbeidsongeschikt blijkt te zijn, heb je recht op een AOW-uitkering, ook al heb je geen kinderen onder de 18 jaar (meer) te verzorgen. Je moet dan wel voor 45 procent of meer arbeidsongeschikt zijn.

Als je voor 1950 geboren bent en weduwe wordt, heb je nog wel recht op een ANW-uitkering tot je 65ste jaar. Als je

vervolgens gaat trouwen of samenwonen, raak je de ANW-uitkering kwijt. De ANW houdt rekening met inkomen uit arbeid of een andere uitkering. Zou je een WAO-uitkering ontvangen. Dan wordt deze geheel met je ANW-uitkering verrekend.

Ontslag nemen en carrière.

Zolang je niet betaald werkt, maak je uiteraard geen carrière. Ook veroudert je opleiding als je een tijd niet in je beroep actief bent. Zou je na tien jaar weer aan de slag willen in je oude beroep, dan moet je minstens een opfriscursus volgen om weer 'bij' te zijn. Je hebt intussen wel andere vaardigheden opgedaan die wellicht ook zeer bruikbaar zijn op de arbeidsmarkt. Maar een opleiding is over het algemeen verouderd als je vijf jaar niet in dat beroep werkzaam bent geweest. Bij een aantal beroepen gaat dit zelfs nog sneller, denk aan de automatisering.

Tips tot slot.

Het is raadzaam om niet meteen ontslag te nemen of in uren terug te gaan als je denkt dat je je werk niet meer aankunt. Je kunt altijd met de Arboarts van je bedrijf of instelling gaan praten. Ook kun je wellicht met je werkgever afspreken om tijdelijk minder uren te gaan werken of een tijdje onbetaald verlof op te nemen. Zo raak je niet meteen je rechten kwijt en heb je de kans om te bepalen of minder werken, of ontslag, de juiste oplossing voor je is.

Als je minder presteert omdat je last hebt van vermoeidheids- of gezondheidsklachten, en je werkgever probeert je onder druk te zetten om minder te gaan werken, ga dan praten met de Arboarts. Wellicht ben je inderdaad gedeeltelijk arbeidsongeschikt en kun je in overleg met de Arboarts naar andere oplossingen zoeken.

Als je toch minder wilt gaan werken of zelfs helemaal wilt stoppen, regel dan een aantal financiële zaken zelf. Zorg voor een goede overlijdensrisicoverzekering voor het geval je partner zou komen te overlijden. Dit kan eventueel een ANW-gatverzekering zijn. Ga sparen voor een aanvulling op je pensioen. Denk aan een lijfrentepolis of een koopsompolis. Maak afspraken met je partner over de financiële gevolgen van een eventuele echtscheiding of overlijden.

Bij de bond, je verzekeringsmaatschappij of je eigen bank kun je informatie krijgen over financiële oplossingen voor het geval zich onverwachte risico's voordoen.